

V dluhové pasti

Rok poté, co si Atény s věřiteli ujednaly třetí záchranný program, Řecko dál marně hledá cestu z potíží.

TÉMA
str. 8–9

KŘIŠTÁLOVÁ
LUPA 2016

ČTETE RÁDI E15.CZ?

DEJTE NÁM SVŮJ
HLAS V KATEGORII
ZPRAVODAJSTVÍ

DĚKUJEME!

INZERCE

➔ CZK/EUR • 27,025/0,000 Kč ➔ CZK/USD • 23,832/+0,069 Kč ➔ PX • 850,72/+0,52 % ➔ EURO STOXX 50 • 2993,73/+1,13 % ➔ ZLATO • 1337,84 \$/-0,03 %

KOMENTÁŘ: BABIŠŮV CELNÍ HAZARD / str. 11

Krátce

Babiš chce posílit pravomoci celníků

Ministr financí Andrej Babiš předloží vládě návrh, aby celníci mohli vyšetřovat daňové zločiny. Nyní má tuto pravomoc pouze policie. Změna, která si vyžádá novelu trestního řádu, by mohla platit od roku 2019. **str. 2**

Policie žádá tržby ČEZ z obnovitelných zdrojů

Policie ČR hodlá propřístě zajistit výnosy ČEZ z obnovitelných zdrojů energie. Důvodem je spor o podporu pro fotovoltaickou elektrárnu Vranovská Ves z majetku dceřiné firmy ČEZ Obnovitelné zdroje. **str. 3**

Volkswagen urovnal spor s dodavateli

Automobilka Volkswagen se dohodla na řešení sporu se dvěma svými dodavateli, který negativně zasáhl provoz šesti závodů koncernu. Přesný obsah dohody žádná ze stran nesdělila. **str. 6**

twitter.com/e15news

MARTIN ČABAN:

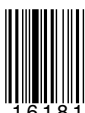
S číslem 1 půjde do voleb strana, jejíž název se ani náhodou nevejde do tweetu. Momentálně má totiž přesně 1520 znaků. Cibulka je rebel.

Hrouda nad zlato

Zemědělská půda je **drahá** jako nikdy předtím. Jen loni vzrostla její cena **o 16,5 procenta**. Za čtvereční metr se platilo v průměru už 16,26 koruny, zatímco třeba v roce 2004 necelých sedm korun. Cenu ženou vzhůru **nezemědělstí investoři a nově i investiční fondy**. Svým dílem přispívají i sami farmáři, kteří se obávají, aby je noví majitelé z pronajatých pozemků **nevystřídali**. Se zvyšující se cenou stoupá i **objem úvěrů** na nákup půdy. **BYZNYS / str. 4**

Průměrná
tržní cena zemědělské
půdy loni dosáhla téměř
162 600
korun
za hektar.

Kolář ET5

9 771803 454307 16181

Zápisník
Jana Vávry

Nevěřící teroristé

Američtí muslimové se pomocí billboardů vysmívají Islámskému státu a připomínají mu posvátnost života. Zaštitit by se mohli i tezí jako vždy provokujícího slovinského filozofa Slavoj Žižka o tom, že takzvaní fundamentalisté z IS žádnými hluboce věřícími osobami nejsou a nikdy nebyli – jinak by jejich vírou neotřásaly projevy sebedekadentnější civilizace, jak Západ osočují. Proč s ním tedy bojují, když by jej prostě mohli nechat vyhnít?

Zaslouženou pozornost vzbudily v USA také (pro)ruské vazby nyní již bývalého šefa Trumpovy předvolební kampaně. Neméně znepokojující je ale také váha, kterou tímto kampaním politiků a priori přisuzujeme. Pokud právě ony mají mít v politickém procesu tak velký vliv, pro liberální demokracii to není dobrá zpráva, ani kdyby jejich financování bylo křesťálovější než křesťál. Na voliče zbývá alespoň role nevyzpytatelného pruku, který všechny „investice“ může zhatit.

Za zmínku stojí i situace na českých silnicích, která nastává někdy mezi pátou a šestou hodinou ranní, nejvýrazněji na silnicích směřujících do hlavního města. Moc řidičů nepotkáte, ti, kteří vyjedou, se ale ženou do práce (v ideálním případě) natolik horlivě, že předpisy a maximální povolenou rychlost řeší ještě méně než obvykle. Zatímco oni chtějí plnit plán na 150 procent, dopravní policisté nejspíš teprve snídají.

Protagonisté dne

Milan POULÍČEK

ŠÉF CELNÍ SPRÁVY ČR

Ministr financí se o něj stará dobře. Měsíc po jmenování do funkce mu chce zásadně rozšířit pravomoci i armádu k jejich naplňování.

str. 2

Matthias MÜLLER

GENERÁLNÍ ŘEDITEL VW

Automobilka se dohodla se dvěma svými dodavateli na řešení sporu, který negativně zasáhl provoz šesti závodů koncernu.

str. 6

Alexis TSIPRAS

ŘECKÝ PREMIÉR

Řekové mu už nevěří. Jeho země se ani rok poté, co si s věřiteli ujednala třetí záchraný program, nevzpamatovala a dál chudne.

str. 8 a 9

Foto: tisk

NOVÁ SPECIALIZACE? Celníci by podle představ ministra financí Andreje Babiše měli nejen dohlížet na řádný a správný pohyb zboží, ale také hříšníky stíhat.

Babiš chce mít z celníků policisty do dvou let

■ Proti snahám ministra financí jsou koaliční partneři ve vládě i část opozice.

Pavel Otto

Snaha Celní správy plně nahradit práci republikové policie ve vyšetřování daňových trestných činů a v zabavování výnosů z nich má podle očekávání podporu ministra financí Andreje Babiše (ANO). Koncept, která s tím počítá, představil den po nástupu exeditel protimafiánského útvaru Roberta Šlachty na pardubický celní úřad. Šlachta má v dohledné době obsadit pozici náměstka celníků pro pátrání.

Právě pravomoc vyšetřovat až do fáze zahájení trestního stíhání a podání návrhu na

obžalobu by Babiš rád prosadil i pro pětitisícový ozbrojený sbor, který pod něj spadá. Toto oprávnění má jen Policie ČR, které musí celníci rozpracované kauzy předávat.

„Záměr byl opakovaně podpořen ze strany státních zástupců a jeho realizace dalekosáhle přesahuje funkční období současné vlády. Takže to není o tom, že si vytvářím novou policii,“ tvrdí šéf státní pokladny. Jeho náměstkyně Alena Schillerová upřesnila, že opatření by mohlo platit od roku 2019.

Koncepce dále předpokládá, že by celníci prověřovali podezření nejen u nekalostí spáchaných v souvislosti s DPH, spotřebními daněmi a hazardem, což mohou od konce července, respektive od začátku roku, ale u všech daní. Kromě toho,

že by všechny daňové delikty dotahovali do konce, by navíc vyhledávali a zajišťovali výnosy z této trestné činnosti.

Zamýšlený krok vyvolal další střet s ministrem vnitra Milanem Chovancem (ČSSD), který chce od ledna zřídit finanční policii. „Záměr je nesystémový a jde proti trendu úspěšné spolupráce Daňové Kobry. Vyšetřování trestných činů musí logicky zůstat u policie,“ uvedl Chovanec.

Další argument přidal místopředseda dolní komory parlamentu za KDU-ČSL Jan Bartošek. „Koncentrovat moc pouze do jednoho místa není pro demokracii dobré,“ řekl v narážce na politický, ekonomický a mediální vliv ministra financí. Stejný názor má i ODS a TOP 09.

Vice E15.cz

Strany dostaly volební čísla

■ Kampaň před podzimními volbami zahájila jako první Kalouskova TOP 09.

V letošních volbách do krajů a Senátu bude ČSSD kandidovat s číslem 12, ANO s třicítkou a lidovci se čtyřicetkou. Občanští demokraté mají dvojku a TOP 09 dvaatřicítku. Čísla, jimiž

budou označeny hlasovací lístky volebních uskupení, vylosovala Státní volební komise.

Celkem v letošních krajských volbách kandiduje 89 uskupení hlavně kvůli různým koalicím, které strany a hnutí sestavily pro jednotlivé regiony. Při minulých krajských volbách před čtyřmi lety jich bylo o čtyři více.

Horkou fází své předvolební kampaně už včera spustila TOP

09. „Vidím jako znepokojující, že se nám omezují svobody nabyté po sametové revoluci. Teď se pohybujeme směrem ke druhé republice, kdy byla zavedena cenzura. Omezování svobod vypadá nenápadně, ale o to je nebezpečnější,“ uvedl kampaň čestný předseda strany Karel Schwarzenberg. Slogan, s nímž jde TOP 09 do voleb, zní: Svobodu si musíme chránit. /tto/

Do pražských ulic vstupují nová pravidla parkování

Řidiče dnes může v městských částech Praha 5 a Praha 6 zaskočit nový systém zón placeného stání.

Hmatatelným dokladům o zaplaceném parkování zvoní v Praze hrana. Město mění v zónách placeného stání pravidla a hlavní roli v tom hrají soudobé technologie. Na nový systém, který se má postupně rozšířit po celé metropoli, dneškem najíždějí její pátá a šestá část. V září se k nim připojí Jarov v Praze 3 a v říjnu pak Praha 8. Tam se v současné době k zavedení nových pravidel vyjadřují rezidenti.

Zaváděný režim zpestří pražské ulice. Je založen na třech stupních zón – modrých, fialových a oranžových. Mimopražští a řidiči z jiných částí města si budou muset zvyknout, že modré zóny jsou už pro jejich dlouhodobé stání zapovězeny. Jejich zóny jsou fialové (smíšené) a oranžové.

Rezidenti s parkovacím oprávněním se musejí zaregistrovat na úřadu dané městské části a zadat do

Postupné rozšiřování nového systému placeného stání

PRAHA 5, PRAHA 6 24. srpna 2016

PRAHA 3 - JAROV 1. září 2016

PRAHA 8 1. říjen 2016

PRAHA 4 po vypořádání připomínek

PRAHA 1, PRAHA 2 v říjnu 2017

PRAHA 3, PRAHA 7 v březnu 2018

Ceny parkování pro návštěvníky

1. pásmo	80 Kč/hodina
2. pásmo	60 Kč/hodina
3. pásmo	40 Kč/hodina

Ceny parkování pro rezidenty

1200 Kč/rok
600 Kč/šest měsíců
300 Kč/tři měsíce

Tři zóny, tři druhy parkování

MODRÁ pouze pro rezidenty, návštěvníci v ní mohou stát **maximálně tři hodiny** po platbě přes mobilní aplikaci parkovacích hodin

FIALOVÁ smíšené parkování, dlouhodobě zde mohou parkovat jen rezidenti, návštěvníci **maximálně 24 hodin**

ORANŽOVÁ krátkodobé parkování **pouze pro návštěvníky**

Pramen: www.parkujvklidu.cz

elektronického systému registrační značku svého vozu.

Placení jednorázového parkování pro návštěvníky se zjednoduší. Nové parkovací automaty umožní použít platební kartu, platit bude možné i přes mobil. Jako identifikace poslouží registrační značka auta. Zaplacení bude kontrolovat speciál-

ní vůz snímající espézetky, data bude posílat k vyhodnocení městské policii.

Zatímco radnice městských částí mají za to, že v řešení parkování postupují správným směrem, středočeští radní si myslí opak. Zóny v Praze 5 a 6 podle nich významně postihnou Středočechy dojíždějící do

metropole za prací. „V době, kdy nejsou v Praze zachytána parkoviště, není dořešena integrace pražské a středočeské dopravy, považujeme takovéto rozhodnutí, které Praha uskutečnila bez spolupráce s námi, za ukvapené a nezodpovědné,“ uvedl středočeský hejtman Miloš Petera (ČSSD) /čtk, hý/

Krátce

Kancelářka Merkelová zítra navštíví Prahu

Budoucnost EU, pokračování česko-německého strategického dialogu a spolupráce ve vědě a výzkumu budou hlavními tématy zítřejší návštěvy německé kancléřky Angely Merkelové, která se v Praze setká s premiérem Bohuslavem Sobotkou (ČSSD) a prezidentem Milošem Zemanem.

Voda se zdražovat nebude, Brabec couvl

Ministerstvo životního prostředí stáhlo z jednání vlády novelu zákona o vodách, jež měla zdražit poplatky za čerpání podzemní vody až o 17 procent. Ministr Richard Brabec (ANO) řekl, že předloží-li do vlády novelu někdy znovu, nebude už nijak poplatky za vodu zvyšovat. **Více E15.cz**

Svaz měst a obcí žádá po církvích stáhnutí žalob

Svaz měst a obcí se obrátí na Českou biskupskou konferenci, aby stejnou výzvou, která se týkala žalob na kraje, zveřejnila také ve vztahu k obecnímu majetku. Po jednání s kardinálem Dominikem Dukou to řekl předseda Svazu měst a obcí František Lukl. /čtk/

Policie žádá po ČEZ stamiliony

Veškeré tržby ČEZ z obnovitelných zdrojů energie, a to například včetně malých vodních elektráren, hodlá podle informací deníku E15 zajistit Policie ČR. Důvodem je spor o podporu pro fotovoltaickou elektrárnu Vranovská Ves z majetku dceřiné firmy ČEZ Obnovitelné zdroje. Firma měla podle odhadu policie poškodit stát o 606 milionů korun, které má ČEZ nyní vrátit.

Vranovská Ves se dostala do hledáčku policie už před lety, kdy byla v podezření z podvodného získání licence na konci roku 2010, což jí

mělo zajistit výhodnější ceny pro výkup elektřiny. Škodou státu má být rozdíl mezi doctovanou cenou elektřiny pro elektrárny s platnou licencí před rokem 2010 a těch, co jsou v provozu od roku 2011.

„Jednou z hlavních smluvních podmínek byla garance zprovoznění a zahájení dodávky elektrické energie do sítě ve lhůtě do konce roku 2010, což se také stalo – elektrárna již v prosinci 2010 vyráběla, a toto jsme policii doložili v materiálech, které si od nás vyžádala,“ sdělil mluvčí společnosti ČEZ Ladislav Kříž. /buk/ **Více E15.cz**

257391/14

INZERCE

m2c

Dispečer a operátor CCTV

#pridejteseknam

► Staňte se expertem v bezpečnostním segmentu v oblasti monitoringu. Pracujte s nejmodernějšími technologiemi!

Dohlédněte na to s námi!

800 111 112 www.m2c.eu

Foto: E15 Michael Tomeš

STÁLE DRÁŽ. Půdu nakupují nezemědělské investoři, investiční fondy i zemědělci. Cena stoupla k hranici 200 tisíc korun za hektar.

Ceny zemědělské půdy závratně rostou

■ Zvyšující se zájem nezemědělských investorů o nákup půdy nutí i zemědělce více ji nakupovat. Výsledkem je nejvyšší růst ceny půdy za posledních deset let.

zhruba polovinou. Výsledkem je prudký růst ceny v posledních dvou a půl letech. Paradoxní přitom podle Pýchy je, že na rozdíl od investic do akcií firem, které mohou vylepšovat stále své hospodaření, u půdy vzestup

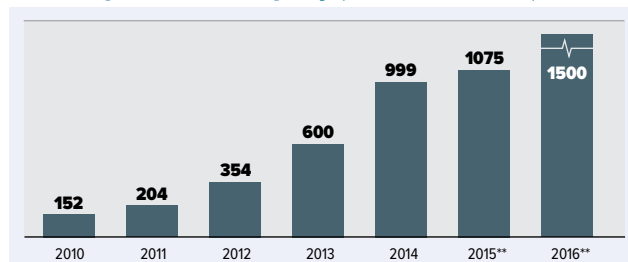
ziskovosti nenastává. Letos přitom podle něho bude kvůli počasí nižší úroda než loni. „Přesto cena půdy roste, protože ti, co ji kupují, tak nečiní kvůli ziskovosti hospodaření, ale kvůli očekávání dalšího růstu ceny,“ dodává.

Cena zemědělské půdy roste každoročně, tempo se ale zrychluje. Ještě v roce 2004 se za metr čtvereční platilo ani ne sedm korun, loni už to bylo 16,26 korun. Nejvyšší půda se prodává až po třiceti korunách za metr.

S růstem cen stoupá také objem poskytovaných úvěrů. Moneta (dříve GE) Money Bank, která je jedničkou na trhu ve financování zemědělství s podílem přesahujícím jednu třetinu, jen v prvním pololetí poskytla úvěry na nákup zemědělské půdy ve výši 732 milionů korun. Meziročně to znamená nárůst o 35 procent. Banka odhaduje, že za celý rok poskytne úvěry za 1,5 miliardy korun. Ještě v roce 2011 to bylo jen 200 milionů, tedy více než sedmkrát méně.

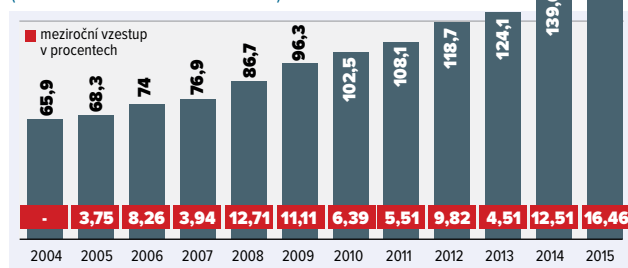
Růst cen přitom pokračoval i v pololetí. Za nejvýznamnější faktor, který se na tom podílí, považuje server Farmy.cz vstřícný přístup bank při financování nákupu půdy zemědělskými subjekty. „Zemědělci teď mohou získat prostředky na nákup půdy často až do sta procent kupní ceny za nízké úrokové sazby, přičemž banky při financování akceptují stále vyšší kupní ceny půdy,“ uvedl server.

Úvěry, jež Moneta* poskytla na nákup zemědělské půdy (v milionech korun)

*Moneta (dříve GE) Money Bank je jedničkou ve financování zemědělství s více než třetinovým podílem. **předpoklad. Pramen Moneta Money Bank

Růst tržních cen zemědělské půdy (v tisících korun za hektar)

Pramen Moneta Money Bank, Farmy.cz

Dušan Kütner

Průměrná tržní cena zemědělské půdy loni podle odborného serveru Farmy.cz dosáhla téměř 166 tisíc korun za hektar. Meziročně to představuje nárůst o 16,5 procenta. O další pětinu na hranici 200 tisíc za hektar pak stoupla jen za první pololetí letošního roku. „Obávám se, že mizí ratio a začíná to být nafouknutá bublina,“ míní předseda Zemědělského svazu Martin Pýcha. Na růstu ceny půdy se podle něj projevuje obrovský tlak na nákup půdy ze strany nezemědělských investorů a nově i investičních fondů, který vyvolává reakci farmářů. Nákupem půdy tak chtějí bránit tomu, aby je někdo časem z dosud pronajaté půdy nevystřadil.

Na investicích do půdy se tak nyní obě skupiny podílejí

Krátce

V insolenci jsou už tři firmy z Vítkovic

Návrh na insolenci na sebe včera podala firma Vítkovice Envi, která vyrábí nádrže. Krajský soud v Ostravě také rozhodl o ustavení prozatímního věřitelského výboru ve firmě Vítkovice Power Engineering. V insolenci je i podnik Vítkovice Gearwork. Firmy z holdingu Jana Světlíka zaměstnávají osm tisíc lidí, ale podle ministryně práce Michaely Marksové (ČSSD) úřad práce zatím neregistruje oznámení o hromadném propouštění.

Asiana zvýšila tržby o více než půl miliardy

Prodejci letenek, společnosti Asiana, vzrostly v prvním pololetí tržby meziročně o 550 milionů korun. Celkem společnost za letenky a další služby spojené s cestováním utržila 1,8 miliardy korun. Asiana za první pololetí prodala 148 tisíc letenek s průměrnou cenou 9600 korun za kus.

Dráhy zmodernizují jídelní a lůžkové vozy

Devět jídelních a devět lůžkových vozů nechají zrekonstruovat České dráhy. Celková odhadovaná hodnota obou zakázek dosahuje 117 milionů korun, z toho 63 milionů připadá na jídelní vozy. Ty budou předělány na kombinované vozy první třídy s kuchyní a bistro.

CTP tlačí na Hradec Králové, chce odškodné

Společnost CTP Invest, která v Hradci Králové bez povolení rozestavěla obchodní park, dala městu lhůtu na splnění svých požadavků. Město by podle firmy mělo do 29. srpna poskytnout souhlas se stavbou příjezdové cesty na městských parcelách nebo uhradit škodu ve výši osmi milionů eur, popřípadě zahájit jednání o smírném řešení. Pokud město nezareaguje, spor podle CTP Invest skončí u soudu. /čtk/ **Více E15.cz**

Natland na Slovensku koupil dvě elektrárny

■ Finanční skupina Natland založila fond Avant Energy, jehož akcie hodlá uvést na pražskou burzu. Součástí fondu jsou i slovenské elektrárenské podniky PPC.

Jaroslav Bukovský

O dvojici elektráren PPC se v minulosti otrelo více-ro významných českých finančníků. Opět má nového majitele. Prostřednictvím svého fondu Avant Energy do ní vstoupili investoři z Natlandu.

Součástí transakce je i paroplynová elektrárna zásobující teplem tisíce bratislavských domácností. Je to první akvizice fondu, jehož akcie chce skupina výhledově uvést na pražskou burzu. Hodnotu obchodu byznysmeni neoznámili. „Strategii

fondu Avant Energy budou investice zaměřené na obnovitelné zdroje a ostrovní distribuční systémy,“ uvedl řídicí partner Natlandu Tomáš Raška. Výjimkou mají být fotovoltaické projekty,

Akvizice energetiky na Slovensku

Natland investoval do dvojice elektráren. PPC Investments provozuje kogenerační elektrárnu s elektrickým výkonem 218 megawattů a tepelným výkonem 200 megawattů. Zhruba čtvrtinovou kapacitu má elektrárna v PPC Energy, která momentálně prochází rekonstrukcí. Investiční společnost Avant spravuje v rámci 34 fondů kvalifikovaných investorů majetek v objemu přes osmnáct miliard korun, většinovým akcionářem je skupina Natland.

o které skupina momentálně neusiluje.

Prostředky na další nákupy si fond hodlá opatřit prodejem investičních akcií. Akcie Avant Energy by se podle Rašky měly na burze ocitnout v segmentu Standard, kde se mimo jiné obchodují akcie tabákového Philip Morris nebo energetického E4U.

PPC má za sebou pohnutou vlastnickou historii. Po deseti letech z ní v roce 2014 vycouvala finanční skupina Penta poté, když se jí nepovedlo obnovit stěžejní dlouhodobý kontrakt, loni pak tehdejší slovenským vlastníkům z firmy Istro-energo půjčili v přepočtu tři čtvrté miliardy korun na provoz investorů z J&T Private Equity. J&T se tak po čase opět nepřímo potkala s Natlandem, v roce 2012 se spolu neúspěšně pokusily převzít správcovskou firmu pražského osvětlení Eltodo.

OXFORDKY ČI DERBY. Obuv světových značek už v obchodu Classic Shoes nepůjde koupit. Majitel Michal Kučera firmu prodal.

Obchod s luxusními botami Classic Shoes na Újezdě končí

Podnikatel Michal Kučera na sebe před pár lety upoutal pozornost tím, že do svého obchodu s exkluzivní, ručně šitou obuví světových značek, zakázal vstup v outdoorovém oblečení. Teď podle informací deníku E15 svůj „butik“ Classic Shoes na pražském Újezdě, kde ceny začínaly na pěti tisících korun za pár bot, zavřel a firmu prodal. „Bez komentáře,“ reagoval Kučera na dotaz, zda transakce skutečně proběhla a kdo je novým majitelem.

Jak zjistil deník E15, dokončují se nyní smlouvy o prodeji. Už na konci dubna přitom na Facebooku zástupci Classic Shoes

informovali, že firmu čekají velké změny – mimo jiné se chystá na převzetí jedním z klíčových hráčů českého módního byznysu. S tím měl přijít nový obchodní koncept a dočasné uzavření prodejny kvůli rekonstrukci. Kupcem společnosti založené v roce 2012 je ale nakonec podle informací deníku E15 nadnárodní britská firma, jejíž jméno se daří držet v utajení.

Britové nyní nejspíš nebudou znovu otevírat ani zavřený obchod na Újezdě. Kromě toho na internetových stránkách obchodu, na nichž fungoval také e-shop, probíhá plánovaná údržba.

/hřf/

Škodovka zavádí inteligentní rukavice

Ulehčit a urychlit všechny pracovní kroky ve výrobním procesu má nová technologie ProGlove. Takzvané inteligentní rukavice se stávají součástí logistiky, která je v automobilovém průmyslu stále důležitějším ekonomickým a konkurenčním faktorem. Elektronická rukavice má vestavěný skener, který načítá veškeré potřebné informace.

Ukazuje například, zda je použit správný díl nebo zda

byly jednotlivé pracovní kroky správně provedeny. Může také zaznamenávat data, na rozdíl od běžného skeneru ovšem jen jedním pohybem a bez dalších přístrojů. Zboží tak lze rychle a pohodlně registrovat. Kromě toho jsou jednotlivé pracovní kroky pro uživatele ergonomičtější – evidenci dat nebo kontrola materiálu se tak stávají součástí přirozených pohybů ruky.

/db/ Více E15.cz

DOBŘE ZHODNOCENÉ MEDAILE

Foto: čtk

NEJVYŠŠÍ MARKETINGOVÝ POTENCIÁL z českých olympijských medailistů má judista Lukáš Krpálek. Zlato má na reklamním trhu jednak zhruba dvojnásobnou hodnotu proti ostatním medailům, u Krpálka zaujme i příběh se zemřelým kamarádem, jemuž medaili věnoval. Shodli se na tom odborníci při hodnocení potenciálu olympioniků, kteří získali zlatou či stříbrnou medaili. Kromě Krpálka se to podařilo Jaroslavu Kulhavému v závodech horských kol a kajakáři Josefu Dostálovi.

Foto: Reuters

OSUDNÉ POTAHY. Spor s dodavatelem autopotahů, společností Provent, mohl vést k dlouhodobému zastavení výroby celé automobilky. Firmy ale našly společnou řeč a úspěšně se dohodly.

Dodavatelé dávají Volkswagenu šanci

■ Až 28 tisíc zaměstnanců bylo ovlivněno sporem automobilky Volkswagen.

Automobilka Volkswagen se dohodla na řešení sporu se dvěma svými dodavateli, který negativně zasáhl provoz šesti závodů koncernu. Dohoda počítá s uzavřením dlouhodobého partnerství mezi Volkswagenem a oběma dodavateli a s co nejrychlejším obnovením dodávek. Spor zasáhl i slovenskou divizi Volkswagenu, nedotkl se ale české automobilky Škoda

Auto, která je také součástí koncernu.

Volkswagen oznámil, že jeho dodavatelé souhlasili s obnovením dodávek dílů a že jeho závody postupně obnoví produkci. Přesný obsah dohody žádná ze stran nekomunikovala.

Volkswagen kvůli nedostatku dílů zastavil v pondělí na týden výrobu modelů Golf v domovské továrně ve Wolfsburgu. Problémy ale mají kvůli sporu s dvojicí dodavatelů i další továrny. Tisíce zaměstnanců musejí na dovolenou, další čeká zkrácená pracovní doba. Celkem spor ovlivnil téměř

28 tisíc zaměstnanců koncernu. Pozadí sporu není zcela jasné, mluví se ale o tom, že by za konfliktem mohl stát jeden společný projekt, ze kterého sešlo. Podle analytiků by spor mohl automobilku stát až 100 milionů eur, pokud by vyústil v týdenní zastavení produkce.

Mezi zasaženými závody je i slovenská divize Volkswagenu. Firma přerušila produkci ve svém závodě v Martině, kde se vyrábí komponenty pro převodovky a podvozky do aut celého koncernu. Omezení produkce postihlo 60 z více než 800 zaměstnanců závodu. /čtk/

Turecká centrální banka snížila sazby, podporuje Erdogana

Nezávislá měnová politika turecké centrální banky se stala nejspíše minulostí.

Navzdory vysoké inflaci, nelichotivým číslům z ekonomiky a také hrozbě snížení ratingu snížila turecká centrální banka úrokové sazby o čtvrt procentního bodu na 8,5 procenta, což udělala šestý měsíc po sobě.

Ekonomové tento krok očekávali, především kvůli naléhání tureckého prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana, který chce zemi zajistit vyšší hospodářský růst a úvěro-

vou expanzi. V minulosti kritizoval komerční banky, že půjčují za příliš vysoké úroky, zároveň také pohrozil, že zasáhne proti těm poskytovatelům půjček, kteří „půjdou špatnou cestou“.

Snížování úroků často vede ke zvýšení inflačních tlaků. Meziroční inflace v Turecku vzrostla v červenci na 8,8 procenta z 7,6 procenta. Vystoupila tak nad letošní cílovou úroveň, kterou centrální banka stanovila na 7,5 procenta. /čtk, al/

Švýcarské hodinky frčí méně

Největším dovozcem švýcarských hodinek se minulý měsíc staly Spojené státy, které předstihly Hongkong, na jehož trh dovoz klesá. V letošním roce se přitom dál prohlubuje propad exportu tohoto zboží ze Švýcarska. Export hodinek se na celkovém vývozu z této alpské země podílí asi deseti procenty.

Hodnota vývozu hodinek v červenci v meziročním srovnání klesla o 14,2 procenta a za prvních sedm měsíců roku se snížila o 11,1 procenta, sdělil Svaz švýcarského hodinářského průmyslu. Už loni vývoz švýcarských hodinek oslabil o 3,3 procenta na 21,5 miliardy švýcarských franků (533 miliard korun) a zazna-

menal první pokles za šest let. Poptávka po švýcarských hodinkách klesá do značné míry kvůli slabšímu zájmu turistů z Číny o návštěvu Evropy a o nákupy v tamních luxusních prodejnách. Vliv na to mají hlavně nedávné teroristické útoky. K tomu se přidalo také silné oslabení hongkongského trhu luxusního zboží po tvrdých zásazích Pekingu proti korupci.

Vývoz do Hongkongu se v červenci propadl o třetinu, zatímco vývoz do USA klesl jen o 15 procent. Podíl USA na švýcarském hodinářském exportu tak vystoupil na 10,9 procenta, kdežto podíl Hongkongu klesl a dostal se na 10,7 procenta. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 23. 8. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,231
Čína	1	3,589
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,610
Japonsko	100	23,811
Kanada	1	18,483
Maďarsko	100	8,704
Norsko	1	2,910
Polsko	1	6,267
Rusko	100	36,911
Švédsko	1	2,855
Švýcarsko	1	24,800
Turecko	1	8,131
USA	1	23,832
Velká Británie	1	31,417

Akcie na pražské burze

23. 8. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	57,85	0,52
ČEZ	417,20	-0,19
Erste Bank	674,70	2,18
Fortuna	93,95	0,27
Kofola	428,00	-0,44
KB	820,00	-1,15
Moneta	77,50	1,31
O2 CR	227,40	-1,09
Pegas	794,00	-0,38
Philip Mor. ČR	12 999,00	-0,01
TATRY	665,00	0,00
Unipetrol	176,35	1,76
VIG	467,00	3,09
Celkový objem (v tisících korun)	404 640,80	

Foto: profimedia.cz

Bill Gates už vlastní 90 miliard dolarů

■ O téměř 20 procent zbohatl Bill Gates oproti prvním měsícům letošního roku a před dvojkou v žebříčku vede o 13,5 miliardy dolarů.

Ač velkou část svého majetku věnuje nejbohatší člověk na světě Bill Gates charitě, růst akcií Microsoftu a další úspěšné investice mu stále romnožují majetek. Celková hodnota majetku dosáhla nového mnohaletého maxima a činí 90 miliard dolarů

(2,2 bilionu Kč). Proti prvním měsícům roku zakladatel společnosti Microsoft zbohatl o téměř 20 procent a jeho majetek je nyní o 13,5 miliard dolarů vyšší než majetek světové miliardářské dvojky – španělského oděvního magnáta Amancia Ortegy. Napsala to agentura Bloomberg, která sleduje změny hodnoty majetku světových miliardářů svým indexem.

Na konci minulého týdne se tržní hodnota Gatesova majetku dostala na 90 miliard dolarů. Gates za to vděčí růstu akcií firem, do nichž investuje, jako je například

Canadian National Railway nebo Ecolab. Gatesův majetek nyní odpovídá asi půl procentu ročního výkonu americké ekonomiky či zhruba polovině hrubého domácího produktu České republiky.

V prvních měsících roku hodnota Gatesova majetku klesla na dvouletá minima kolem 76 miliard dolarů, pak se ale díky růstu akciových trhů vrátila na předešlé úroveň kolem 85 miliard dolarů. Podle žebříčku časopisu Forbes z konce února měl Gates majetek za 75 miliard dolarů. /čtk/

EU zavádí antidumpingová cla na čínské solární barony

Evropská komise znovu uvalila antidumpingová cla na tři čínské vývozce solárních panelů. Exportéři podle ní porušili podmínky dohody, která jim zakazuje prodávat zboží levněji než za stanovenou minimální cenu.

Opatření se týká firem Osda Solar, Qixin Solar Electrical Appliance a Shandong Linuo Photovoltaic Hi-Tech.

Tyto podniky byly součástí skupiny čínských exportérů solárních panelů, kteří se v roce 2013 s Evropskou komisí dohodli na dodržování minimální ceny.

Komise nyní dospěla k závěru, že trojice podniků podmínky dohody porušila, což znamená automatické zavedení antidumpingových cel na jejich export z Číny,

uvedla agentura Reuters. Dohodě z roku 2013 předcházelo uvalení předběžných antidumpingových cel, čímž Evropská komise reagovala na stížnosti evropských výrobců solárních zařízení.

Ti obvinili čínské firmy, že na evropském trhu prodávají solární panely pod výrobními náklady. /čtk/

Foto: Reuters

MILUJÍ JE. Za letošních prvních sedm měsíců bylo 28 procent prodaných automobilů v Norsku elektromobilů či plug-in hybridů.

Nizozemská vláda chce zrušit fosilní auta

■ Jen 15 procent všech prodaných automobilů v Nizozemsku budou v roce 2025 tvořit elektromobily. Návrh na omezení fosilních aut tak podle ministra ekonomiky nedává smysl.

Arsen Lazarevič

Elektromobily si získaly srdce ekologů, protože jsou ohleduplnější k přírodě, a především k plicím spoluobčanů. Také proto nizozemská vláda stále aktivněji uvažuje o tom, že od roku 2025 zakáže prodej nových benzinových a naftových automobilů. Konvenční automobily by měly být nahrazeny auty s nulovými emisemi, tedy nejspíše elektromobily.

V čele této iniciativy stojí labouristický poslanec Jan Vos, který chce tímto způsobem bojovat proti klimatic-

kým změnám. „Potřebujeme se zbavit emisí oxidu uhličitého a celkově změnit způsob, jak se používají fosilní paliva, pokud chceme ochránit naši planetu,“ řekl Vos. Návrh zákona, který už byl schválen dolní komorou parlamentu, by však umožňoval starším benzinovým a naftovým autům, aby se pohybovala po nizozemských cestách. „Takové opatření není dostatečné pro úplnou eliminaci dieselových a naftových automobilů,“ dodal poslanec.

Návrh má také odpůrce. Podle ministra ekonomiky Henka Kampha bude v roce 2025 nejvýše 15 procent všech prodaných automobilů mít čistě elektrický pohon.

Aktivní v podpoře elektromobilů je také Norsko, kde přibližně každý čtvrtý prodaný automobil je na elektrický pohon nebo plug-in hybrid.

Podle nedávných odhadů Bloombergu by cena elektromobilů mohla dosáhnout parity s běžnými konvenčními vozy přibližně v roce 2023.

Krátce

Budvar vyhrál spor o ochrannou známku

Budvar vyhrál v Itálii dva soudní spory o ochranné známky. První vedl s Anheuser-Busch InBev a druhý s italským dovozcem Birra Peroni Industriale.

VIG klesl zisk kvůli sazbám

O 17,5 procenta na 201,3 milionu eur propadl v pololetí čistý zisk rakouské pojišťovny Vienna Insurance Group. Za poklesem jsou zejména nízké úrokové sazby. /čtk/

Řecko marně hledá cestu z potíží

Foto: Reuters

■ Relativně klidné řecké léto může budit **dojem**, že se ekonomická situace v zemi **stabilizovala**. Rok poté, co si Atény s věřiteli ujednaly třetí záchranný program, však mezi místními nadále panuje **pesimismus**.

Karolína Flaszová

Kombinace roky aplikovaných úsporných opatření a zvyšování daní vede spíše k chudobě obyvatelstva a daňovým únikům než k přesvědčivému hospodářskému oživení.

ZÁCHRANA NA POKRAČOVÁNÍ

„Pokud budeme pokračovat touto cestou, můžeme očekávat čtvrtý, nebo dokonce pátý záchranný balík. Nevidím žádný pokrok. Ekonomika stagnuje, soukromý sektor je zdevastovaný. Veřejná správa je podfinancovaná a neefektivní,“ podotýká podle listu The Guardian profesor aténské univerzity Aristides Hatzis.

Řecká ekonomika sice ve druhém čtvrtletí

v porovnání s uplynulým obdobím překvapivě vzrostla o 0,3 procenta, meziročně však zaznamenala pokles o 0,7 procenta. Oživení navíc může být jen dočasné. Země za ně částečně vděčí zdražené turistické sezoně, která není výsledkem snahy jejích představitelů, ale strachu Evropanů z terorismu. Komentátoři navíc podotýkají, že kvůli daňovým únikům jsou státní příjmy z cestovního ruchu beztak nižší, než by se na základě počtu turistů dalo očekávat. Další zprávy jsou ještě méně příznivé. Export v prvním pololetí ve srovnání se stejným obdobím minulého roku poklesl o osm procent. Už loni přitom zaznamenal propad proti roku 2014.

STÁT NEDOKÁŽE ZVÝŠIT PŘÍJMY

Atény nejsou v době nepřesvědčivého hospodářského výkonu schopné vymánit se z chronických dluhových potíží. Míra zadlužení v současnosti dosahuje 176 procent HDP. Někteří experti zpochybňují smysluplnost tvrdých fiskálních požadavků věřitelů. Vláda se v médiích pochlubila tím, že přebytek primárního rozpočtu za prvních sedm měsíců roku dosáhl 3,5 miliardy eur a překonal tak cíl stanovený na 2,7 miliardy. Ve skutečnosti se však kabinet zřejmě dostal do začarovaného kruhu, kdy se mu nedaří plnit příjmové plány, a kvůli zajištění přebytku stále osekává výdaje. Mimo jiné odkládá platby soukromým dodavatelům, kteří

pak nemají prostředky ani motivaci k odvodu daní.

Stoupající daně a odvody stále více zatěžují také domácnosti. V prvním čtvrtletí kvůli nim meziročně poklesly jejich příjmy téměř o dvě procenta. Mimořádně špatně jsou na tom nejchudší obyvatelé. Dolních dvacet procent zaznamenalo od roku 2009 propad v příjmech o 42 procent. Země se na začátku léta dočkala už šestého zvýšení daně z přidané hodnoty od počátku krize, z 23 na 24 procent. Podle kritiků opatření pouze sníží tržby a zvýší daňové úniky. Statistiky jim zatím dávají za pravdu. Červencové příjmy z DPH byly proti loňsku přes vzrůst sazby nižší.

MLADÍ PRACUJÍ ZA NÍZKÉ MZDY NA ČÁSTEČNÉ ÚVAZKY

Někteří živnostníci podotýkají, že kdyby plnili povinnosti vůči státu, čekal by je brzký krach. Zmíněný britský deník popsal příběh dvou sourozenců, kteří před rokem přestěhovali své

kadeřnictví z rušné ulice do dvoupokojového bytu. „Když nevydáváme účtenky, vyhýbáme se placení daní a sociálního pojištění, tak jen taktak vyjdeme,“ přiznali. Podobná podnikatelská praxe je poměrně běžná.

Část lidí boj o živobytí vzdala a odešla raději jinam. Odhaduje se, že od počátku krize emigrovalo zejména kvůli nedostatku pracovních příležitostí zhruba půl milionu Řeků. Nezaměstnanost v poslední době klesá, v porovnání s ostatními zeměmi Evropské unie s výjimkou Španělska je však stále velmi vysoká. Vznikající místa navíc nejsou příliš lukrativní. „Zdá se, že starší pracovníci jsou propouštěni a nahrazováni mladšími, levnějšími,“ podotýká řecký list Kathimerini. Podle statistik v prvních sedmi měsících roku tvořily zhruba polovinu náborů částečné úvazky s platem pod 400 eur, což zároveň znamená i nižší odvody do státní pokladny.

Bruselu lidé nevěří, Tsipras je také zklamal

Část Řeků během let úsporných opatření žila naději, že se jejich podmínky zlepší radikální změnou vlády. Po loňských opakovaných volbách, podivném referendu a nové dohodě s věřiteli však mnozí ztratili víru i v levicovou Syrizu a jejího lídra Alexise Tsiprase. Zklamání obyvatelé nadále viní za své problémy i Evropskou unii a její představitele.

Z některých průzkumů by se dalo usuzovat, že protievropské nálady dokonce sílí. Loni v létě bylo sedm z deseti Řeků přesvědčeno, že země musí zůstat v eurozóně za jakoukoli cenu. Poslední data ale ukazují, že kdyby se letos v červenci konalo referendum o zachování společné měny, odpovědělo by kladně jen 54 procent voličů. Více než třetina by jich požadovala návrat k drachmě.

Řekové pozorně sledovali britské hlasování o vystoupení z Evropské unie. „To, co zažívali ve Spojeném království a co vedlo k odhlasování brexitu, tedy nezaměstnatost, úpadek sociálního státu, zažíváme i my v Řecku a možná ještě ve větším

měřítku,“ podotýká odpadlík od Syrissy Janis Zerdelis. Ne všichni si jsou ale srovnáním své vlasti s Británií jisti. „Nebojím se případného grexitu. Ale Řecko nemá těžký průmysl jako Spojené království. Nic nevyrábíme. Proto předpokládám, že by pro nás byl grexit ještě tvrdší,“ citoval server Inter-

national Business Times třicetiletou zaměstnankyni benzinové pumpy na předměstí Atén.

Také někteří experti varují, že odchod Řecka ze společnosti zemí platících eurem

by nezažehnal všechna rizika. Kupříkladu analytici Citigroup přitom míní, že jde o reálný scénář v horizontu jednoho roku až tří let. Banka je pesimistická nejen pokud jde o ekonomický vývoj, ale také o politickou stabilitu země. Spekuluje se, že by se Řecko mohlo kvůli rostoucí nepopularitě Tsiprase dočkat dalších voleb. V červencovém šetření pro televizi Skai vyjádřilo nespokojenost s prací vlády 86 procent tázaných. V průzkumech má nad Syrizou přesvědčivý náskok konzervativní Nová demokracie. /kaf/

V červenci bylo s prací vlády nespokojeno 86 procent tázaných.

Foto: Reuters 2x

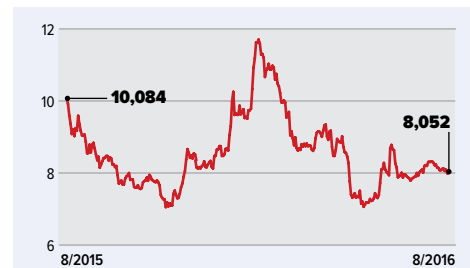
POFIDERNÍ SPÁSA. Nejprve Řecko trápil úbytek turistů. Teď jich opět přibýlo, ale na příjmech státu to není znát.

Řecko nepřesvědčilo investory, že krizi zvládlo

Aktivní index ATG

Výnos 10letého řeckého dluhopisu

Pramen: Investing.com

Jaroslav Bukovský

Zahraniční kapitál se ani rok od záchrany Řecka, v pořadí už třetí, do země nehrne. Naopak stále utíká, akcie řeckých firem jsou níže než v předvečer sjednání loňské dohody a sehnat peníze na finančních trzích je pro Atény obdobně těžké jako před rokem. Za desetiletou půjčku zemi žádají zahraniční investoři roční úrok převyšující podle dat Thomson Reuters osm procent, tedy násobně více než u ostatních zemí Evropy a stejně jako v případě Kolumbie nebo Pákistánu.

„Ačkoli se může některým investorům zdát roční úrok kolem osmi procent atraktivní, řeckým vládním dluhopi-

sům bych se raději obloukem vyhnul, obdobně tak i akciím řeckých bank,“ varuje burzi-ánský věřící výhodné nákupy portfolio manažer Consequ Vojtěch Železný. Probuzení řeckého hospodářství z dlouhotrvající letargie si podle něho vyžádá radikálnější

kroky než jen prodloužení splatnosti dluhu a vstřícný postoj Evropské centrální banky. Jednou z pravděpodobných cest je podle ekonomů prominutí další části dluhu. Řecké finanční

trhy mezitím propadají skepsi. Ceny akcií na burze v Aténách jsou stejně drahé jako v létě 2012, kdy se ekonomikou naplno rozlily důsledky dluhové krize. Kdo z odvážlivců vsadil loni po dohodě s věřiteli na budouc-

nost řecké burzy, do dneška o desetinu přišel.

Ztráty a nejistá budoucnost lákají do země spíše než dlouhodobý kapitál krátkodobé spekulanty. S aténskými dluhopisy, které mají od ratingových agentur vesměs hodnocení junk, tedy prašivé, tak s oblibou obchodují především hedgeové fondy investující s vysokou mírou rizika.

„Jediný způsob, jak si může Řecko vybudovat důvěru kapitálu, je kompetentní management. A ten země prozatím jednoduše nemá,“ říká pro agenturu Reuters šéf finanční skupiny Japónica Partners Chris Magarian. Řecká ekonomika je zhruba o třetinu menší než v roce 2008, dluh dosáhl koncem loňského roku 176 procent ročního ekonomického výstupu země a vláda loni hospodařila se schodkem na prahu 13 miliard eur.

NÁZORY str. 11

Řecká ekonomika je zhruba o třetinu menší než v roce 2008

Příliv běženců nestoupá, přibývá však obětí

■ Zatímco ve Středozemním moři je počet uprchlíků stále vysoký, v Egejském moři se prudce propadl.

Přes Středozemní moře do Itálie přeplulo letos v prvním pololetí 70 tisíc uprchlíků. Při pokusu doplnout do Evropy jich 2900 zemřelo, to je o 37 procent víc než ve stejném období loňského roku. Oznámili to zástupci Mezinárodní organizace pro migraci (IOM).

„Co se týká počtu překonání Středozemního moře, čísla se výrazným způsobem nezvýšila, ale riziko smrti zůstává velké a roste,“ řekl šéf berlínského úřadu Frank Laczko. Podle něj byla středomořská cesta vždy nejnebezpečnějším způsobem cesty do Evropy. Nejenže vyžaduje dlouhou plavbu, ale převaděči často využívají k dopravě běženců

nekvalitní lodě, které navíc přeplňují.

Ve Středozemním moři je počet uprchlíků stále vysoký, avšak v Egejském moři se podle IOM prudce propadl. Zatímco loni se z Turecka na řecké ostrovy přeplavilo 885 tisíc lidí, od březnového uzavření dohody mezi EU a Tureckem o vracení migrantů se počet příchozích snížil o 98 procent.

Celkem za první pololetí připlulo do Řecka 154 tisíc migrantů, ale téměř všichni v prvních třech měsících roku. V Egejském moři letos v prvním pololetí zemřelo 376 uprchlíků, v dubnu to ale bylo jen 10 a v květnu a v červnu nikdo, uvedla IOM. Ta podle Laczky nemá žádné informace, jež by potvrzovaly, že by dohoda mezi EU a Tureckem vedla uprchlíky k tomu, aby se pokoušeli dostat do Evropy nebezpečnější námořní cestou a vyplouvali ve větší míře z Afriky k italským břehům. /čtk/

VYSNĚNÁ EVROPA. Tito afričtí běženci vidí z Evropy jako první sítilský přístav Augusta.

Řecko varuje před další vlnou běženců

Řecko bude čelit další bezprecedentní vlně uprchlíků a přistěhovalců, pokud ztroskotá jarní dohoda mezi Evropskou unií a Tureckem o protiimigračních opatřeních. Podle řeckých médií to včera řekl ministr pro migraci Jannis Muzalas, který odhadl, že by tuto jihovýchodní evropskou zemi zaplavilo dalších 180 tisíc lidí. Tamní úřady v současnosti evidují v zemi kolem 54 tisíc běženců, ale odhadují, že jich je na řeckém území zhruba o šest tisíc více. Kolem 11 tisíc jich je stále v registračních střediscích na ostrovech ve východoegejském moři, kam se napřed dostali při opuštění Turecka.

Turecká armáda bombarduje cíle IS v Sýrii

■ Džihádisté na severu Sýrie začínají ztrácet dobytá území.

Turecká armáda včera vypálila čtyřicet střel na islamistické cíle v sousední Sýrii. Zasaženy byly celkem čtyři pozice bojovníků IS. Jednalo se o reakci na minometnou palbu ze syrského města Džarabulus ovládaného islamisty, která zasáhla turecké příhraniční město Karkamis. Jedna ze střel dopadla i na zahradu domu, nikdo ale nebyl zraněn.

Turecká armáda již v pondělí bombardovala islamistické cíle ve městě Džarabulus, které leží v severní Sýrii. Turecké dělostřelectvo tehdy rovněž dvacetkrát zasáhlo pozice syrských Kurdů v se-

V tureckém městě Gaziantep údajně čeká na zahájení operace na 1500 syrských rebelů, které Turecko podporuje.

verosyrském městě Manbidž. Turecko také posílilo bezpečnostní opatření na své straně hranice naproti Džarabulu. Armáda tam vyslala tanky i další ozbrojená vozidla.

Objevily se i spekulace, že syrští povstalci plánují ofenzivu proti islamistům v tomto příhraničním regionu. V tureckém městě Gaziantep údajně čeká na zahájení ope-

race na 1500 syrských rebelů, které Turecko podporuje.

Džihádisté utrpěli během bojů v Sýrii v poslední době ztráty území. Kurdští bojovníci s pomocí leteckých sil koalice vedené Spojenými státy především vyhnali bojovníky IS z jejich bašty v syrském městě Manbidž. Boje v oblasti navíc komplikuje letitý spor mezi Tureckem a Kurdy. /čtk/

Krátce

Merkelová, Hollande a Putin se sejdou v Číně

Německá kancléřka Angela Merkelová a prezident Ruska a Francie Vladimir Putin a François Hollande se telefonicky dohodli, že budou na okraj zářijového summitu G20 v Číně jednat o ukrajinské krizi. Vrcholná schůzka se původně měla konat v „normandském formátu“, tedy i za účasti ukrajinského prezidenta, Putin ji ale zrušil.

Rusko na paralympiádě do Brazílie nesmí

Mezinárodní sportovní arbitráž CAS potvrdila vyloučení všech ruských sportovců z paralympijských her v Rio de Janeiro. Rusko na začátku srpna suspendoval Mezinárodní paralympijský výbor kvůli státem řízenému dopingu v zemi. To se proti verdiktu odvolalo, ale neuspělo.

Ekonomové nejvíc věří Hillary Clintonové

Nejlepší volbou z kandidátů na prezidentský post v USA je z hospodářského hlediska Hillary Clintonová. Vyplývá to z výsledků průzkumu americké Národní asociace podnikových ekonomů mezi jejími členy. Za nejvhodnější považuje demokratickou kandidátku zhruba 55 procent z nich. Druhé místo obsadil s 15 procenty kandidát libertariánů Gary Johnson. Teprve na třetí příčce (14 procent) skončil republikánský kandidát Donald Trump. /čtk/

Tvář dne

„Podzemní voda jako cenná surovina stojí za větší ochranu, ale náš koaliční partner brutálně zneužil toto téma v rámci předvolebního boje,

řekl ministr životního prostředí
Richard Brabec
str. 3

Foto: článek

Komentář

Dušan Šrámek

Babišův celní hazard

Ministr financí Andrej Babiš chce, aby celníci mohli vyšetřovat daňové trestné činy. To dnes může jen policie. Dále by se měla Celní správa rozšířit pravomoc na prověřování trestních oznámení i u dalších daní, nejen u DPH a spotřebních daní jako doposud.

Stručně řečeno, šéf Agrofertu by chtěl mít pod svými křídly plnohodnotnou policii. Tvrdí, že změny by měly nastat až od roku 2018, takže nejde o jeho osobu. To je ale klasická licoměrnost. Celní kvazipolicie je totiž pevně spjata s Robertem Šlachtou. A toho se současným ministrem financí poutají dlouhá léta spolupráce při likvidaci Babišových obchodních konkurentů. Vztah již začal ohrožovat samotné principy právního státu; vše vyvrcholilo Babišovou hysterickou reakcí na policejní reorganizaci. Šlachta v ní nezvládl svůj part a nakonec se postavil mimo hřiště. Neloajální chování, politické

zace, ale i naprosté manažerské a profesní selhání, to vše by jej mělo navždy diskvalifikovat pro jakoukoli práci, během níž dochází k zásahům do občanských práv. Pokud to někdo odmítá vidět, pak očekává od Šlachty něco úplně jiného, než je dodržování zákona. A jestliže Babišova spolupráce se Šlachtou fungovala i v době, kdy miliardář „pouze“ budoval své impérium, proč by neměla fungovat dál, i kdyby se Babiš nakrásně odporou-

**Širší pravomoci
celníků by byly
tématem pro
odbornou diskuzi. Ne
ale v tomto obsazení.**

čel z ministerské židle? To, jak se Babiš urputně snažil, aby právě Šlachta vybudoval daňovou policii, a to i za cenu znásilnění služebního zákona, tyto obavy jen prohlubuje. Je jedno, zda bude Šlachtu využívat jako ministr, nebo jako konfident.

Už dnes smí u spotřební daně a DPH Celní správa využívat odposlechy i sledování. To jsou Šlachtovy oblíbené hračky. Už v minulosti ukázal, že je schopen je nadužívat i zneužívat. Stačí připomenout intimní a s případem nijak nesouvisející

odposlechy, které šlachtovcům přitáhli před soud v případě Jany Nečasové, ačkoli je měli ze zákona zničit. „Protimafiánský útvar“ si pod Šlachtou uzurpoval i proti příkazům policejního prezidenta pravomoci k vyšetřování trestné činnosti, která mu nepříslušela. To dává tušit, co by se odehrávalo, kdyby Babišovi jeho záměr s celníky prošel. Úniky z vyšetřování kauz, na nichž má Babiš zájem, do jeho médií jsou už skoro každodenním jevem.

Co by se stalo, kdyby v rámci vyšetřování daňových podvodů narazil Šlachta na jinou trestnou činnost? Předal by případ policii, anebo by vyšetřoval dál, jako by se nehumelilo? A nestalo by se vyšetřování údajného daňového deliktu záminkou k vyšetřování něčeho úplně jiného, něčeho, na čem má zájem jeho kmostr?

Zapomenout nelze ani na roli státních zástupců, kteří dali opakovaně najevo, že nikomu jinému než Šlachtovi nevěří. Delegovali by mu k vyšetřování případy, které by si potřebovali patřičně „ošetřit“? Rozšíření pravomocí pro celníky by za jiných okolností mohlo být tématem k odborné diskuzi. Se současným obsazením by to ovšem byl hazard ohrožující základy právního státu.

Autor je publicista a redaktor serveru Česká justice

Glosa

Marná Atén snaha

Prvněčkům, kteří v září napochodují do řeckých základních škol, bude vlastní jedno nelichotivé evropské prvenství. Na rozdíl od svých soukmenovců ze zbytku Evropy totiž nikdy nezažili svou zemi v kondici. Ekonomický marasmus jako kazajka svírá zemi už sedmým rokem, nezabrala ani terapie v podobě 326 miliard eur, kterou Aténám od počátku útrap na svůj účet předepsali zahraniční zachránci. Není divu, že zahraniční kapitál se dívá s despektem i na (zatím) poslední kolo téhle nekonečné story, že řecké akcie nevábí a že půjčovat Aténám je vyhrazeno investorským hippies.

Emigrace, chudoba a malárie, to jsou asociace, které po sedmi letech léčby nabízí Google pro kolébkou evropské civilizace. Lékem, který ordinuje samotná řecká vláda, má být vyšší zdanění. A to třeba z výdělků z ubytování přes Airbnb. Tedy z té poslední naděje, která obyčejným Řekům ještě zbyla.

Jaroslav Bukovský

Ano, mluvím do tabulky čokolády. Nemá úplně všechny ty vychytávky jako velký telefon, ale zase je mnohem levnější.

Zámecké vinařství Bzenec zažívá triumfální sezonu

■ Ve dvou prestižních vinařských soutěžích v Česku letos obsadilo Zámecké vinařství Bzenec první příčku. Na jaře získalo titul Vinařství roku a nyní Vinař roku 2016.

Titul Vinař roku byl letos udělován už počtrnácté. Vinaři do národní soutěže přihlásili přesně 604 vzorků vín, tedy o 121 více než v loňském roce. Šlo o vína ze zavedených vinařství i malých rodinných vinařství, která obhospodařují jen několik hektarů vinic.

V prvním kole hodnocení odborná porota degustátorů

vybrala finálovou osmičku nejlepších kolekcí vín. Z nich pak hodnotitele nejvíce zaujal výběr Zámeckého vinařství Bzenec. Stříbrnou medaili si odneslo Vinařství Volařík a bronzovou Château Valtice – Vinné sklepy Valtice.

FINÁLE

O nejlepších vínech z finálové osmičky rozhodovala komise sestavená z deseti špičkových degustátorů. Šest z nich se honosí nejvýznamnějším titulem ve vinařském světě Master of Wine. Letos

RADOST. Hlavní cenu na slavnostním vyhlášení soutěže Vinař roku 2016 v pražském Paláci Žofín převzal majitel Zámeckého vinařství Bzenec Jiří Kaprálek.

zasedala v porotě i čerstvá držitelka titulu Master of Wine Lenka Sedláčková, která je jedinou Češkou, respektive jediným Čechem, který dosáhl této mety. Mezi hodnotiteli již tradičně usedl legendární mistr vína John Salvi. „Kvalita vzorků byla opravdu hodně vyrovnaná, takže výběr byl velmi těžký. Vždyť hodnocení nekleslo pod osmdesát dva bodů, což u mnoha soutěží je na stříbrné medaile,“ upozornil Salvi.

SOUTĚŽ

Vinaře roku pořádá Český archiv vín ve spolupráci s Vinařskou asociací ČR a Asociací sommelierů ČR. Hlavní ceny jsou udělovány za kolekci vín. Ta musí mít

alespoň šest vzorků, které jsou sestaveny z minimálně tří kategorií (vína bílá suchá, polosuchá, polosladká, červená, růžová a šumivá). „Idea je ohodnotit vinařovu schopnost či um vytvářet dobrá vína, ne jedno luxusní,“ říká Petr Marek, pořadatel za Český archiv vín. Hodnotí se ale jednotlivá vína, takže lze udělovat i titul šampiona.

OSTATNÍ CENY

Kromě medailových příček se na slavnostním večeru v Paláci Žofín předala další ocenění. Šampionem bílých vín se stal Ryzlink rýnský 2011, výběr z hroznů z vinařství Spielberg, za červené víno potom Rulandské modré 2012, výběr z hroznů z vinařství Štěpán Maňák. Cenu veřejnosti získalo Zemědělské družstvo Němčičky. Speciální ocenění za celoživotní přínos českému a moravskému vinařství obdržel in memoriam Eduard Postbiegel a cenu za tradiční a ekologické postupy převzal Bogdan Trojak, spoluzakladatel vinařského spolku Autentisté.

256223/55

INZERCE

ZLATÉ Rio

Vychází
v pondělí
29. srpna

ZLATÉ RIO

VELKÉ SHRNU TÍ OH V RIU

VELKÝ ROZHOVOR
S LUKÁŠEM KRPÁLKEM

KOMPLETNÍ VÝSLEDKY
VŠECH DISCIPLÍN

PŘÍBĚHY ČESKÝCH
A SVĚTOVÝCH HVĚZD

HISTORICKÉ STATISTIKY

PŮVODNÍ FOTOGRAFIE

Velké
shrnutí
OH 2016

130 STRAN / 99 Kč

Ve světě vín by nás mohl zviditelnit Ryzlink rýnský

■ Institute of Masters of Wine nespadá do portfolia žádné univerzity, ale jeho absolvování je považováno za nejvyšší kvalifikaci, již může člověk v oblasti vinařského světa získat. Titulem Master of Wine se nyní honosí pouze 343 osob. Říká se, že do vesmíru se podívalo více lidí, než je těch, kteří udělali zkoušky na IMW. Lenka Sedláčková, rodačka z Ústí nad Labem, se letos jako první člověk z České republiky stala jednou z nich. A jako čerstvá absolventka minulý týden zasedla ve finálové komisi soutěže Vinař roku.

Foto: makro cash & carry 2x

ES Kdy se ve vás probudila vášně pro víno?

Do Anglie jsem před šestnácti lety původně přijela, abych se naučila angličtinu. Pak jsem studovala informační technologie, ale to mne příliš neoslovovalo, především programování mne nebavilo. Jeden večer jsem šla na degustaci do místní vinotéky, kde pracoval kamarád. Hodně mě to zaujalo, vyptávala jsem se na tolik věcí a tak intenzivně, že mi nakonec nabídli práci. Což jsem přijala a odtamtud jsem se dostala do firmy Berry Bros & Rudd, kde pracuji dodnes. Tam jsem již věděla, kam se budou mé ambice ubírat. Udělala jsem si WSET Diplom a pak jsem se seznámila s nynějším manželem, který v té době končil studium MW a mne tím směrem posunul. Asi bych se k tomu odhodlala i sama, ale nejspíš později.

ES Můžete ve zkratce přiblížit, co studium MW obnáší? Minimální doba studia jsou tři roky. Já jsem to dokázala za čtyři roky, což je dobré, většinou se studuje mnohem

déle. Zkoušky se řadí do tří kategorií – teorie, degustace vín a závěrečná disertační práce. Teorie se týká pěstování révy, technologií a principů výroby vín, celosvětového obchodu s víny nebo současných otázek ze světa vína. Velmi mne bavila teorie, člověk se opravdu dozví mnoho zajímavých věcí.

Teoretické zkoušky se dělají písemně, musí se uvádět různé příklady ze světa, takže se čeká, že budete hodně cestovat po vinařských regionech. Já jsem si zařídila stáž ve Španělsku a jela pracovat do vinařství v Bjerzo a v Ribera del Duero. Člověk prostě musí sám zažít výrobu.

Degustační část je opravdu z celého studia nejtěžší. U zkoušky hraje roli mnoho věcí, například jak se zrovna cítíte. Průměrně degustační zkouškou projde devět procent kandidátů, u teorie je to asi dvacet procent.

ES Co vám mimo znalostí o víně studium přineslo?

Jedna z nejlepších věcí na studiu je seznámení se zajímavými a důležitými lidmi

Průměrně degustační zkouškou projde devět procent kandidátů, u teorie je to asi dvacet procent.

z oblasti vína. A samozřejmě díky titulu MW získáte prestiž ve světě vín.

ES Mluvíte-li se staršími absolventy o studiu, změnilo se nějak?

Určitě. Například tak před 30 lety třeba člověk nemusel vědět nic o Novém světě či o jihoamerických vinech, všechno bylo Champagne, Bordeaux, prostě klasiky, teď už to tak není. Člověk musí mít celosvětový přehled.

ES Působíte na anglickém trhu, jakým vínům dáváte přednost tamní zákazníci? Milovníci vín, tedy lidé, kteří tomu trochu nebo hodně rozumějí, se soustřeďují jak na klasiky jako Bordeaux, Barolo, Burgundy, Cham-

pagne, Rioja a podobně, tak na zajímavější země a oblasti – třeba Swartland z Jihoafrické republiky nebo na novou vlnu svěžích vín z Austrálie, oblasti Španělska mimo Rioju a na vína z Kalifornie. Itálie je také hodně zajímavá, hlavně Sicílie.

ES Vy osobně dáváte přednost jakým vínům?

Mám ráda svěží a harmonická vína. Dávám přednost vysoké kyselině, a to i u červených vín. Takže u červených mám třeba ráda vína z Itálie a z Burgundska a u bílých je to Ryzlink a vína z vulkanických oblastí, jako je řecké Santorini. Ale celkově jsou momentálně moje oblíbená vína původem ze Španělska, Řecka a Jihoafrické republiky.

ES Jak byste srovnala vína z České republiky se zahraničními víny?

Na tuto otázku se velmi těžko odpovídá. Ještě jsem neochutnala dostatek vín z České republiky. Všimla jsem si, že se taď vinaři stále zabývají zbytkovým cukrem. Také na

rozdílu od trendu v ostatním světě se zde vyrábějí spíše sladší vína. Ale jinak bych asi z dosavadní zkušenosti podtrhla to, že vína z České republiky při anonymní degustaci mezi světovými vzorky jasně nerozeznáte, jsou velmi různorodá. V jiných zemích či regionech, podíváme-li se například na Bordeaux, Burgundsko, oblast Wachau nebo i na Kalifornii, tak vína z těchto regionů poznáte, je tam určitý styl. V Česku je mnoho odrůd a každý vinař je zpracovává různým způsobem, takže je těžší tu typičnost najít.

ES A není to výhodou? Různorodost má své kouzlo...

Neříkám, že je to špatné, ale pro cizince je obtížné jim porozumět. Mnoho zemí má právě i svou typickou odrůdu či odrůdy, jako je například v Rakousku Veltlínské zelené, v Německu Ryzlink rýnský a podobně.

ES Mezi moravskými vinaři se říká, že by takovou odrůdou mohl být Ryzlink vlašský...

Já zase slyšela, že spíše Pálava. V každém případě, co jsem ochutnala, tak mi připadá na dobré úrovni Ryzlink rýnský. V Anglii jsou česká a moravská vína v podstatě neznámá, Ryzlink vlašský nevyjímaje. V tomhle nás už trochu předběhlo Chorvatsko, jelikož si vybrali vlašák jako svou odrůdu – pod jménem Graševina – a už s ní mají úspěch v zahraničí. Takže pokud se chceme ve světě vína zviditelnit, myslím, že by to mělo být přes Ryzlink rýnský. Mimochodem v soutěži Vinař roku byla tato vína vyborná a na jednom jsme se v porotě shodli jako na opravdu vynikajícím.

ES Zaujalo vás některé moravské vinařství?

Vidíte, ptáte se na moravské vinařství, ale česká vína jsou také dobrá. Byla jsem navštívit Zámecké vinařství Třebívlice a překvapilo mne, jak měli zajímavá, velmi dobrá vína, byla suchá a minerální. Vinici mají na svahu na vulkanické půdě.

Dvoustranu připravil

Vlastimil Poliaček

Sentimentální komedie o roztomilé tyrance

■ Meryl Streepová a Hugh Grant v hlavních rolích komedie o nejhorší zpěvačce světa. Slavná herečka tu dokonale špatně zpívá.

Iva Přivřelová

Necelý rok po Marguerite přichází do kin další film inspirovaný osobností „nejhorší zpěvačky světa“ Florence Foster Jenkinsové. Britská verze Stephena Frearse nazvaná Božská Florence vychází víc ze skutečnosti – a přitom působí víc jako pohádka.

Marguerite se odehrávala ve Francii za časů avantgardy po první světové válce a vyprávěla o ženě snažící se hudbou nahradit ztracenou lásku manžela. Božská Florence, kterou napsal nepříliš známý televizní scenárista Nicholas Martin, zůstala u skutečného jména bohaté ženy s vášní pro operu a falešným hlasem i v roce

1944 v New Yorku. Probíhající druhou světovou válku Florence ignoruje podobně jako jakýkoliv nesouhlas se svými nápady.

Fears brzy ukáže, že její úžasný život je klam z paruk, šmínek a peněz umlčujících kritiku. Nakonec se ale stejně rozhodne Florence (v podání populární a dokonale špatně zpívající Meryl Streepové) smát s láskou a dojímat se nad její silou čelit protivenství. Divák by ideálně měl zaujmout postoj Florencina nového mladého pianisty, případně jejího nevěrného, ovšem oddaného manžela v podání zestárlé šarmantního Hugh Granta. Ten svou ženu stále miluje a obdivuje, i když s ní nesdílí ložnici (a i když se Grant ke Streepové příliš nehodí).

Plakáty připomínají, že snímek plný pohledných interiérů pochází od režiséra Královny a Philomeny, z Frearsovy rozmanité tvorby jeho novinka nicméně nejvíc připomíná titul Show začíná o jiné výstřední dámě divadelního světa, který také hlubší obsah vyměnil za

příjemnější vůni nostalgie a sentimentu.

Nová sladkobolná komedie chce ještě méně než Marguerite zkoumat krutost nenaplněných ambicí, pošetilost iluzí či pokrytectví okolí, které je ve vlastním zájmu podporuje. Stejně jako sama hrdinka, i film většinu svých melancholických momentů zažene s úsměvem a otravně vytrvalým optimismem. Florencce je „roztomile“ sebestředná, láskyplná a štědrá tyranka.

Fears přesto trvá na tom, že bychom měli tleskat jejímu zápalu, citu a umanutosti a fandit jí jako každému outsiderovi, který si dokáže navzdory zdravému rozumu prosadit svou.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Božská Florence

(tragikomedie, Velká Británie/Francie, 110 minut)

Režie: Stephen Frears

Hrají: Meryl Streepová, Hugh Grant

Premiéra: 25. srpna

Hodnocení: 60 %

Minirecenze

BLU-RAY

Lída Baarová

(Vydavatel: Bontonfilm)
Největší tuzemský hit letošního roku vychází na docela povedeném Blu-rayi, což u českých disků nebývá obvyklé. Obraz je skvělý (byť „pouze“ Full HD), zároveň bonusů

tu je více, než bývá obvyklé. Vedle obligátních trailerů tu je především více než půlhodinový film o filmu s řadou nečekaných momentů (natáčení popravy nebo scéna s Hitlerem, která má pořadové číslo 88). Dokument je zároveň s anglickými titulky, což dává disku určitý nadnárodní přesah. Naneštěstí samotný film je pouze v češtině (případně s anglickými titulky) a německou verzi divák může pouze ochutnat prostřednictvím asi pěti dabovaných scén. Pustit si celou Lídu Baarovou v němčině by přitom mohl být nevšední zážitek.

BLU-RAY

Ave, Caesar!

(Vydavatel: Bontonfilm)
Bratři Coeni jsou tak strašně chytrí, že u nich chceme všichni hrát zadarmo. Tak by šlo shrnout poselství bonusových materiálů přítomných na Blu-rayi nejnovějšího filmu Joela a Ethana Coenů Ave, Caesar!

Hvězdy jako George Clooney, Josh Brolin či Tilda Swintonová se rozplývají nad bravurou scénáře i režiséřského přístupu, který pak oba bratři mírně osvětlují na aktuálním snímku. Mezi řádky pak potvrzují domněnku, že Ave, Caesar! skutečně motivovala touha vrátit se do starého dobrého Hollywoodu a natočit si pár tehdejších žánrovků.

Stanislav Šulc

Foto bioscop

IDEÁLNÍ PÁR?
Florence (Meryl Streepová) a její druhý manžel (Hugh Grant) se mají rádi, pravdu si však vždy neříkají.

Tipy

Prima Cool - 22.40

ZBOUCHNUTÁ

Jednu z mála originálních komedií natočených po roce 2000 napsal a zrežiroval Judd Apatow. V hlavních rolích se do sebe zamilují Katherine Heiglová a Seth Rogen.

E15

Obraz je důležitější než realita

■ Francouz Jean Baudrillard se ve svém díle věnoval největší hrozbě současnosti – pokřivenému vztahu skutečnosti a jejího zachycení.

Francouzský sociolog Jean Baudrillard na konci 20. století prohlásil, že „rok 2000 v určitém smyslu nenastane“. Tvrdil, že apokalypsa – konec světa tak, jak jej známe – již nastala a ve 21. století jsme „se již dostali za tento konec“. Podle jeho názoru došlo k dokonalému zločinu, „vraždě skutečnosti“. Jediný způsob, jakým bychom rok 2000 „poznali“, říkal Baudrillard, by byl ten, jakým poznáváme vše: prostřednictvím sledu obrazů, které nám pro naši spotřebu bez ustání předkládají časopisy, televize, noviny, film, reklama a internet. Realita podle Baudrillarda není nic, co se stane ve fyzickém světě (taková „skutečnost“ je mrtvá), ale to, co je možné napodobit nebo reprodukovat. V průběhu 20. století začalo zpodobnění předcházet skutečnost.

Baudrillard vysvětluje svůj postoj odkazem na krátkou povídku argentinského spisovatele a básníka Jorgeho Luise Borgese, v níž zeměměřiči narýsovali obrovskou mapu impéria. Mapa má měřítko 1:1, a tak je stejně velká jako země, kterou představuje, a pokrývá úplně celou fyzickou krajinu impéria. Jak impérium upadá, mapa se postupně třepí a nakonec se rozpadne a zbývá z ní jen několik cárů. V této alegorii je možné skutečnost a napodobeninu snadno rozpoznat; rozdíl mezi nimi je jasný.

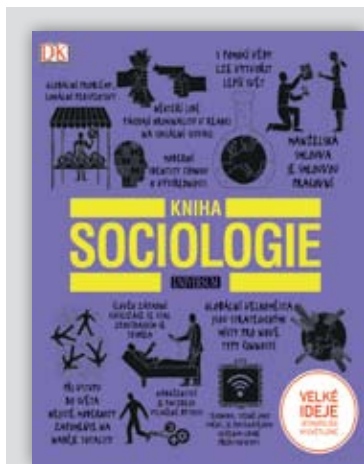
Baudrillard hájí názor, že to znázorňuje svět charakteristický pro dobu renesance, kdy spojitost mezi věcí a jejím zobrazením byla zřejmá. Obraz byl odrazem hluboko zasazené skutečnosti a my rozpoznali jak jeho podobnost s realitou, tak jeho odlišnost. S příchodem průmyslového věku však začalo být spojení mezi předmětem a jeho zpodobněním méně jasné s tím, jak mohl být původní předmět nebo jeho model stonásobně nebo tisícinásobně napodobován.

Baudrillard sledoval další marxistické autory šedesátých let, jako byl francouzský teoretik Guy Debord, který přitáhl pozornost k posunu v kulturním uvažování, k němuž došlo s příchodem masové výroby. Debord poznamenává, že v tomto okamžiku dějin se „celý život těchto společností... projevuje jako... shromažďování spektaklů“. Život se tak zhušťuje do řady nahaných obrazů: rodinná svatba, prázdniny ve Francii a tak dále. Lidé se více zajímají o zachycení

Foto profimedia.cz

Co číst?

Vážení čtenáři, v průběhu **prázdninových měsíců** vám nabízíme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden letošní titul představuje **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme příručku **Kniha sociologie**, srozumitelně vysvětlující myšlenky pozoruhodného a málo známého oboru společenských věd.

Knihu v tradiční či elektronické podobě můžete objednat na **bux.cz**.

vání obrazu – stávají se diváky – než o tvoření věcí: obraz, nikoli událost, je středem dění (moderní posedlost focením „selfies“ je názornou ukázkou, jak všudypřítomným se tento jev stává).

Baudrillard zdůrazňuje vzájemné oddělování komodit v průběhu kapitalismu. Pšenice již není prostě pšenici, ale například dobrou investicí nebo cereální snídaní. Hodnotu určuje prezentace a nikoli materiál. Toto oddělení stálo na začátku věku reklamy, kdy sdělení o značce předběhlo realitu příslušného materiálu. Zobrazení se stalo vším. Baudrillard pokračoval ve sledování směru vývoje tohoto bizarního světa obrazů a atrakcí. S pokrokem, k němuž docházelo v technologii, bylo zřejmé, že vůbec není potřeba odvolávat se na skutečný předmět nebo model. Zobrazení, jehož zdrojem bylo původně něco skutečného, se nyní dalo vytvořit z ničeho. Nemuselo už být spojováno s čímkoli z fyzického světa, ani cokoli z fyzického světa odrážet.

Tento druh zobrazení se nazývá „simulakrum“ (zpodobnění). Jakmile jsou zobrazení nebo sada zobrazení reprodukovatelné, mohou, jak tvrdí Baudrillard, vytvořit realitu. Skutečnost je „to, co může být napodobeno“. Jakmile jsou obrazy zkopírovány a hojně rozšířeny (např. v časopisech

nebo na webových stránkách), vytvoří sdílenou realitu, o níž lidé mohou debatovat způsobem, jaký nebyl možný v případě komplikované fyzické reality bez jakéhokoli řádu, do níž jsme se pokoušeli zapojit. Obrazy zjednodušují svět a činí jej zvladatelným. Skutečnost, kterou vytvářejí, je navíc v každém ohledu více vzrušující a dokonalejší než ta, jež nás obklopuje.

„Simulakra“ – obrazy, které ve skutečnosti nemají originál – je možné zhotovovat s mnohem uspokojivějším výsledkem než obrazy, které odrážejí skutečnost. Herečka může být „digitálně vylepšena“, aby se přiblížila ideálnímu obrazu ženskosti dané kultury, ale dokonce i to odkazuje na určitý typ reality. Baudrillard proto říká, že „teritorium“ skutečnosti dosud úplně nezmizelo, úlomky zůstávají. Avšak lidé, kteří nacházejí potěšení v hledění na tyto vylepšené obrazy, mohou najít dokonce ještě více radosti v obrazech, které jsou zhotoveny beze zbytku digitálně a vůbec se neodvolávají na „skutečnou osobu“. Můžeme se například dívat na „dokonalé“ digitálně vytvořené lidi a světy, a dokonce opětovně vytvořit sami sebe on-line v jakémkoli tvaru nebo formě, ve virtuálních světech, kde jsme pozváni k interakci s dalšími skutečnými/virtuálními lidmi.

Foto dne

NOVÉ OSVÍCENSTVÍ. Tyrolská vesnice Alpbach v nadmořské výšce tisíc metrů získala díky svému ucelenému stavebnímu stylu ocenění Nejkrásnější vesnice Rakouska. Potvrzuje to i architektura kongresového centra se šesti zasedacími sály, ve kterém se právě koná tradiční Evropské fórum Alpbach. Mezinárodní osobnosti z oblasti vědy, ekonomiky, politiky i kultury tam probírají letošní téma nazvané Nové osvícenství.

Vědci zjistili, že...

...Latinoameričané stárnou pomaleji

■ Ví se už dlouho, že lidé z Latinské Ameriky odolávají civilizačním chorobám a déle žijí. Teď už je jasné proč: buňky jejich organismu biologicky stárnou pomaleji.

Průměrný očekávaný věk dožití se v USA u bělochů pohybuje kolem 79 let, u Latinoameričanů alias Latinos však činí 82 let. Příčiny takzvaného hispánského paradoxu dosud nikdo neznal. „Latinos obecně žijí déle než běloši, a to i přes četnější výskyt

například zánětlivých onemocnění či diabetu a s ním spojených rizik v jejich

populaci,“ vysvětlil genetik Steve Horvath z Kalifornské univerzity v Los Angeles. Je-

VĚKOVÝ PARADOX . Dožije se více let, protože pomaleji biologicky stárne. Vděčí za to DNA svých předků z Jižní Ameriky.

ho výzkumný tým našel příčinu na biologické úrovni, přímo v DNA. „Jejich těla jsou v podstatě biologicky mladší než těla ostatních lidí téhož věku,“ tvrdí Horvath.

Vědci zpracovali přes pět tisíc vzorků DNA bělochů, Afričanů, Afroameričanů, Latinos, lidí původem z jiho-východní Asie i příslušníků bolivijského etnika Tsimanů. Tito domorodci zaujali lékaře již dříve, neboť se u nich takřka nevyskytují choroby srdce spojené se stárnutím. Zatímco rozdíl v biologickém stáří Latinoameričanů a bělochů činil až 2,4 roku, lidé z kmene Tsimanů byli biolo-

gicky mladší o další dva roky. „Právě tento rozdíl pomáhá Latinoameričanům úspěšně bojovat s dopady civilizačních chorob,“ uvedl Horvath s tím, že právě s jihoamerickými domorodci sdílejí Latinos genetické předky.

Vedlejší zjištěním výzkumu bylo také to, že muži obecně na biologické úrovni stárnou rychleji než ženy, a to napříč všemi rasami. Tím se i vysvětluje nižší průměrný věk, kterého se dožívají. Vědci teď chtějí ještě rozšířit záběr svého výzkumu v naději, že jednou dospějí k „léku na dlouhověkost“. /msc/